

บทที่ 12

มูลค่าและการจัดสรรรายได้

แนวความคิดทางเศรษฐศาสตร์ตั้งแต่สมัยโบราณมาจนถึงปัจจุบัน ส่วนมากจะพยายามที่จะแสวงหามูลค่าของสิ่งของต่าง ๆ นี้กำหนดขึ้นมาได้อย่างไร อะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้สิ่งของนี้มีมูลค่าขึ้น ปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ที่มีส่วนช่วยในการผลิตสิ่งของเหล่านี้มีสิทธิที่จะได้รับส่วนแบ่งจากมูลค่าของสิ่งของนั้นเท่าใด ในบทนี้เราจะศึกษาถึงแนวความคิดของนักปรัชญาและนักเศรษฐศาสตร์จากสมัยกรีกจนถึงแนวความคิดของพวกเขาคลาสสิกใหม่

Aristotle

Aristotle เป็นนักปรัชญาชาวกรีกเป็นผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาวิชาเศรษฐศาสตร์ด้วยเขาคิดว่าสินค้าทุกชนิดอาจมองได้สองทางด้วยกัน คือ สินค้านั้นอาจจะให้ความพึงพอใจแก่เราโดยตรงหรืออาจจะให้ความพอใจแก่เราโดยทางอ้อม เช่น เสื้อที่เราสวมใส่นั้นให้ความพอใจแก่เราโดยตรงหรืออาจจะนำไปแลกเปลี่ยนเป็นสิ่งอื่น ๆ ซึ่งสนองความพอใจให้เราทางอ้อมในกรณีแรก ถ้าเรานำสิ่งของมาใช้ผิดจะทำให้เกิดการสะสมสิ่งนั้นไว้มากกว่าที่เราจำเป็นต้องใช้แก่ชีวิต

จากแนวความคิดนี้ทำให้เกิดความแตกต่าง

1. ระหว่างมูลค่าการใช้ (Value in use) กับมูลค่าแลกเปลี่ยน (Value in Exchange)
  2. ระหว่างความมั่งคั่งที่แท้จริง (true wealth) ซึ่งถูกจำกัดโดยธรรมชาติและความมั่งคั่งที่ไม่เป็นธรรมชาติ (Unnatural wealth) ซึ่งมีไม่จำกัดและขึ้นอยู่กับความสามารถของมนุษย์ ซึ่งเป็นหน่วยทางเศรษฐกิจที่จะจัดการให้มีมากหรือน้อย
  3. ระหว่างความต้องการของเศรษฐกิจภายในประเทศและส่วนที่เกิดความต้องการนี้
- ความแตกต่างในข้อ (2) และ (3) นั้น เกี่ยวพันกับการตัดสินใจถึงความพอใจของสังคมที่จะได้รับการตอบสนอง และอะไรจะเป็นตัวนำมาซึ่งความพอใจนั้น ส่วนในข้อแรกเป็นตัวกำหนดโครงสร้างของความคิดที่ตกทอดมาจนถึงปัจจุบัน

Aristotle ให้เหตุผลเกี่ยวกับ Value in use กับ Value in exchange ไว้ว่า มูลค่าแลกเปลี่ยนนั้นได้มาจากมูลค่าการใช้ ซึ่งขึ้นอยู่กับความต้องการของมนุษย์ แต่สินค้าไม่ได้แตกต่างกันแต่เฉพาะความสามารถในการให้ความพอใจในสิ่งที่ต้องการเท่านั้น แต่ยังแตกต่างในกรรมวิธีที่จะผลิตสินค้านั้นมาเพื่อไว้บริโภค ดังนั้น Aristotle เห็นว่าสินค้าไม่ได้มีมูลค่าในตัวของมันเองแต่ขึ้นอยู่กับปัจจัยสองประการคือ ประโยชน์กับต้นทุนการผลิต แนวความคิดเรื่องมูลค่าของ Aristotle นี้ มีอิทธิพลต่อแนวความคิดของนักเศรษฐศาสตร์รุ่นหลัง ๆ ในเวลาต่อมา

แนวความคิดของพวกโรมันในเรื่องมูลค่า

แนวความคิดของพวกโรมันหลังปี 450 BC ในเรื่องมูลค่านั้นพวกโรมันมีความเห็นว่ามูลค่านั้นเกิดขึ้นจากการคำนวณของสังคม Pedius ให้ความเห็นว่า ราคาของสิ่งของไม่ได้กำหนดจากความพึงพอใจหรือประโยชน์ของมันที่มีต่อบุคคลหนึ่ง แต่ราคานั้นกำหนดมาจากทุกคน แต่อย่างไรก็ตามแนวความคิดเรื่องมูลค่ากำหนดจากประโยชน์นั้นยังมีผู้ยอมรับอยู่ เช่น Cicero ซึ่งให้ความเห็นว่าขอบเขตของการให้มูลค่าต่อสิ่งของนั้นคือความปรารถนาของตนที่มีสิ่งนั้นเนื่องจากการยากที่จะกำหนดราคานอกจากจะกำหนดความปรารถนาก่อน

แนวความคิดในยุคกลาง

Medieval Thought (474-1500)

นักประวัติศาสตร์ส่วนมากกำหนดช่วงเวลาของยุคกลางไว้ เริ่มจากเมื่ออาณาจักรโรมันล่มลงจนกระทั่งถึงต้นกำเนิดของยุคฟื้นฟู (Renaissance 14-16 AD) นักเขียนในยุคกลางนี้

เป็นพวกพระและนักศาสนา แนวความคิดของเขาเหล่านี้มักไปในทางด้านศีลธรรม ซึ่งพยายามที่จะตอบคำถามว่าอะไรคือความยุติธรรมหรืออะไรคือสิ่งที่ถูกต้อง เขาพยายามสร้างกฎธรรมชาตินี้ขึ้นมาเพื่อที่จะอธิบาย แต่เพื่อปัญหาทางด้านเศรษฐศาสตร์ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคลในตลาดกฎธรรมชาตินี้ไม่สามารถที่จะอธิบายได้อย่างชัดเจน ดังนั้นพวกนักคิดในสมัยกลางจึงหันไปใช้กฎหมายของพวกโรมันมาอธิบาย นอกจากจะใช้กฎหมายของพวกโรมันแล้ว แนวความคิดในยุคนี้ยังได้รับอิทธิพลของ St. Augustine ซึ่งยอมรับว่าประโยชน์และความต้องการเป็นตัวกำหนดมูลค่าของสิ่งของ เหมือนกับความคิดของ Aristotle ในเรื่องทฤษฎีมูลค่า นอกจากว่าในยุคกลางนี้มีเรื่องศาสนาเข้ามาปนด้วย

มูลค่าและราคายุติธรรม

Value and Just Price

ทฤษฎีมูลค่าในยุคกลางนี้รวมอยู่ในแนวความคิดเรื่องราคายุติธรรมซึ่งอธิบายจากงานของ Thomas Aquinas แนวความคิดนี้พยายามแสวงหามูลค่าแลกเปลี่ยน ซึ่งในสมัยนั้นการแลกเปลี่ยนมีความสำคัญขึ้น Aquinas มีความคิดว่าการแลกเปลี่ยนสินค้าซึ่งกันและกันนั้นควรที่จะให้ประโยชน์ร่วมกัน ดังนั้นการแลกเปลี่ยนจะขึ้นอยู่กับคุณภาพของสิ่งของที่แลกเปลี่ยนกัน คุณภาพของสิ่งของซึ่งให้มนุษย์จากการใช้สิ่งนั้นจำกัดได้ด้วยราคา ถ้าราคาสูงกว่าปริมาณมูลค่าของสิ่งของหรือมูลค่าสูงกว่าราคาความยุติธรรมจะหมดไป ดังนั้นการขายของแพงหรือถูกกว่ามูลค่าจึงไม่ยุติธรรม กล่าวอย่างสั้น ๆ ราคายุติธรรมหมายความว่าสินค้าทุกชนิดมีมูลค่าที่แท้จริงอยู่ ซึ่งมีความสมบูรณ์ และกำหนดได้จากการคำนวณของชุมชน เป็นต้นทุนการผลิต ซึ่งโดยปกติแล้วเกิดจากแรงงาน บัณฑิตแรงงานนี้วัดได้จากฐานะทางสังคมของคนงาน

Aquinas ซึ่งกล่าวอีกว่าราคาของสิ่งของนั้นอาจเปลี่ยนแปลงได้ไปตามสถานที่ เวลา หรือการเสียดภัย ราคาที่เกิดขึ้นนอกเหนือไปจากกฎเหล่านี้ถือว่าไม่ยุติธรรม

ทั้งนี้เนื่องจากแรงงานเป็นปัจจัยการผลิตสินค้า Aquinas จึงได้กล่าวถึงหลักของค่าจ้างยุติธรรม (Just wage) ไว้ด้วย Aquinas คิดว่าค่าจ้างไม่ได้เป็นปัจจัยอย่างเดียวในการกำหนดราคา แต่ถ้าคิดถึงช่างแกะสลักซึ่งทำงานโดยใช้เครื่องมือของเขาและที่ร้านของเขานั้นมูลค่าจากการลงทุนอาจเกิดขึ้นแต่ว่าวัดได้ยาก ดังนั้นผลตอบแทนที่ได้จากการขายของสิ่งนั้นจะขึ้นอยู่กับ

กับแรงงานที่ผลิตสินค้านั้นขึ้นมา ในแนวความคิดของยุคกลางที่ขึ้นอยู่กับหลักศาสนาและศีลธรรมการให้บริการหรือผลิตสินค้านั้นมาควรที่จะให้คนงานสามารถมีชีวิตอยู่ได้อย่างสะดวกสบายฐานะทางสังคมในท้องที่ที่คนงานอยู่

พานิชนิยม

Mercantilism

ในศตวรรษที่ 16-17 นักเขียนส่วนมากที่เขียนเรื่องเกี่ยวกับมูลค่าเชื่อว่าสินค้าต่าง ๆ ไม่มีมูลค่าในตัวของมันเอง ผู้ที่เขียนเรื่องมูลค่าในสมัยก่อน ๆ เชื่อว่ามูลค่ามีอยู่ในตัวของสิ่งของนั้น ๆ อย่างเช่น ความคิดของ Aristotle หรือแนวความคิดในยุคกลางเรื่องราชาฤทธิธรรม แต่เนื่องจากการเจริญเติบโตของการแลกเปลี่ยนและในระบบเศรษฐกิจซึ่งมีเงินเป็นสื่อกลางของการแลกเปลี่ยน ทำให้ยากในการที่จะพิจารณาว่ามูลค่ามีอยู่ในสิ่งของเมื่อมูลค่านั้นวัดได้จากราคาซึ่งเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอในตลาดปัญหาในเรื่องการเปลี่ยนแปลงมูลค่าของเงินมองได้ชัดขึ้นราชาฤทธิธรรมได้รับการโต้แย้งอย่างหนักจากแนวความคิดเรื่องมูลค่าที่เกิดขึ้นแท้จริงในตลาด และในผลสุดท้ายในตอนปลายของพวกพานิชนิยม มูลค่าเป็นที่ยอมรับว่าเกิดจากปรากฏการณ์ของตลาดซึ่งขึ้นอยู่กับ การแลกเปลี่ยน นอกจากนี้การใช้ระบบจ่ายค่าจ้างแรงงานทำให้เกิดปัญหาเรื่องมูลค่าทางเศรษฐกิจ ซึ่งเน้นหนักไปในเรื่องต้นทุนการผลิต แต่อย่างไรก็ตามแนวความคิดเรื่องมูลค่าของนักปรัชญาและนักศาสนาในยุคต่าง ๆ ยังมีผู้รับต่อช่วงมาดังจะเห็นได้จากความคิดของ Samuel Pufendorf (1632-1694) นักประวัติศาสตร์และนักกฎหมายชาวเยอรมันซึ่งมีความคิดว่าพื้นฐานของราคาหรือมูลค่าของสิ่งของ คือการนำมาซึ่งความสะดวกสบายหรือความสุขของชีวิตมนุษย์

ในกลุ่มของพวกพ่อค้ากับรัฐบุรุษแนวความคิดในเรื่องมูลค่านั้นไม่สนใจในเรื่องมูลค่ากำหนดจากตัวบุคคล เขาเห็นว่ามูลค่ากำหนดจากพลังภายนอกซึ่งแยกจากการคาดคะเนของบุคคลคนที่สำคัญในกลุ่มนี้มี Petty กับ Locke, Sir William Petty คิดว่ามูลค่าขึ้นอยู่กับค่าใช้จ่ายในการผลิตคือเกิดจากแรงงานและที่ดิน และมูลค่าตลาดจะเปลี่ยนแปลงขึ้นอยู่กับ การเปลี่ยนแปลงของ demand และ supply ส่วนแนวความคิดของ Locke เขากล่าวว่าแรงงาน คือที่มาของมูลค่านักเศรษฐศาสตร์ทั้งสองนี้อาจกล่าวได้ว่าเป็นผู้นำในเรื่องทฤษฎีมูลค่าแรงงาน

สิ่งที่ควรเข้าใจในเรื่องนี้ คือความแตกต่างระหว่างมูลค่าภายใน (intrinsic value) กับ มูลค่าภายนอก (extrinsic value) มูลค่าภายในขึ้นอยู่กับความต้องการสินค้านั้นและสิ่งที่มีอยู่

ในสินค้านั้นสามารถตอบสนองความต้องการได้ แต่ มูลค่าภายนอกขึ้นอยู่กับ demand และ supply หรือต้นทุน นักเขียนสมัยแรก ๆ ให้ความสนใจกับมูลค่าภายใน ซึ่งในปัจจุบันเรียกว่าอรรถประโยชน์ (utility) ในบางครั้งเรียกว่า มูลค่าธรรมชาติ (natural value) แต่ Pufendorf เรียกว่า มูลค่าการใช้ (value in use) แต่เมื่อการแลกเปลี่ยนและเงินมีความสำคัญขึ้นมามูลค่าภายนอกได้รับความสนใจอย่างมาก มูลค่าภายนอกนี้มักถูกเรียกว่า มูลค่าปลอม (artificial value) หรือ มูลค่าตลาด (market value) มูลค่าชนิดนี้คือมูลค่าแลกเปลี่ยน (exchange value) ในมูลค่าแลกเปลี่ยนนี้ มีความแตกต่างซึ่งเกิดขึ้นได้สองกรณีคือ มูลค่าธรรมชาติ (natural value) ซึ่งกำหนดโดยต้นทุนการผลิต และ มูลค่าตลาด กำหนดโดยความต้องการ (demand) และการขาดแคลน (supply) แนวความคิดเรื่อง มูลค่าธรรมชาติเป็นที่ยอมรับและนำมาใช้แทนราคายุติธรรมเป็นก้าวสำคัญในการพัฒนาทางวิทยาศาสตร์

Physiocrats

พวก Physiocrats ให้ความสนใจกับมูลค่าน้อยมาก ส่วนมากจะกล่าวถึงการผลิต เช่น Turgot เห็นว่าค่าจ้างและดอกเบี้ยเป็นส่วนแบ่งที่เกิดจากการจัดสรร ส่วนแบ่งนี้ถือว่าเป็นต้นทุนของผู้ผลิต แนวความคิดนี้ทำให้เห็นว่า การจัดสรรเป็นการหมุนเวียนของผลผลิตมากกว่าที่จะเป็นส่วนแบ่งจากมูลค่า*

แนวความคิดในเรื่องมูลค่าของพวก physiocrats นั้น กลุ่มนี้เชื่อว่า มูลค่าไม่มีอยู่ในสิ่งของ และเขาเชื่อว่าอรรถประโยชน์มีอยู่ในสินค้านั้น ๆ เขายอมรับถึงความแตกต่างระหว่างอรรถประโยชน์กับมูลค่าเหมือนอย่างนักเขียนรุ่นก่อน ๆ เขาเห็นว่าอรรถประโยชน์แตกต่างจากความมั่งคั่ง (wealth) และ มูลค่าการใช้ (value in use) แตกต่างจาก มูลค่าแลกเปลี่ยน (exchange value) ราคาคือมูลค่าและความมั่งคั่งคือการครอบครองมูลค่าแลกเปลี่ยน

มูลค่าแลกเปลี่ยนหรือ ราคากำหนดได้อย่างไร พวก physiocrats ไม่อธิบายไว้ชัดเจนนัก โดยทั่ว ๆ ไปแล้วเขาเชื่อว่า มูลค่าคืออัตราแลกเปลี่ยนในตลาด ซึ่งอัตรานี้อาจสูงกว่าต้นทุนการผลิต อย่างเช่น Quesnay เห็นว่าราคานั้นกำหนดขึ้นอยู่กับค่าใช้จ่ายถาวรเฉลี่ยของการผลิต เขายังกล่าวต่อไปอีกถึงการผันแปรของราคาตลาดว่าขึ้นอยู่กับ การหายากและความเหลือล้นของการผลิต หรือ การแข่งขันระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย ซึ่งเป็นทฤษฎี demand และ supply

---

* อ่านการจัดสรรของพวก Physiocrats ในหนังสือเล่มนี้หน้า 15-18

สำนักคลาสสิก

Classical school

Smith's Value Theory

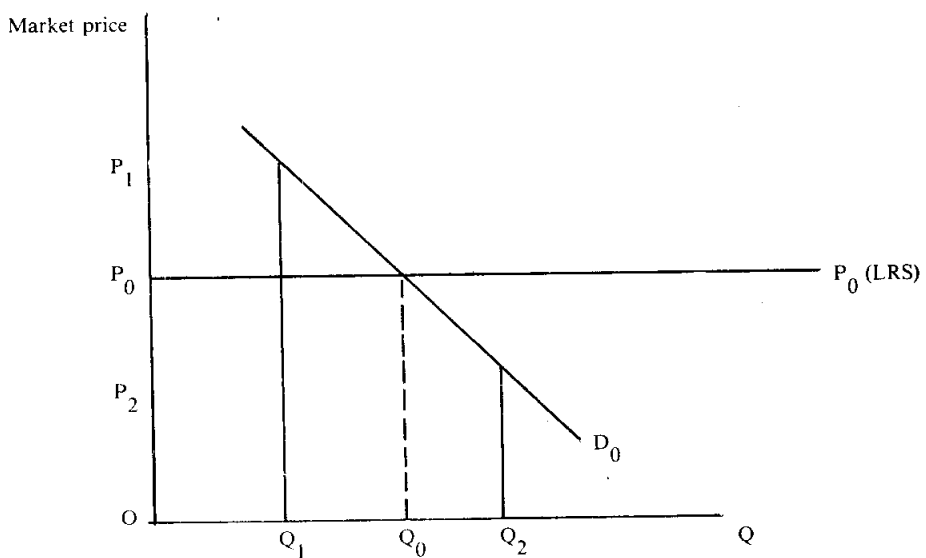
Smith เริ่มกล่าวถึงปัญหาเรื่องมูลค่าโดยให้ความแตกต่างระหว่างมูลค่าการใช้ (Value in Use) กับมูลค่าแลกเปลี่ยน (Value in Exchange) มูลค่าการใช้มีความหมายคล้ายกับบอรรถประโยชน์ในปัจจุบัน ส่วนมูลค่าแลกเปลี่ยน คือ อำนาจในการที่จะซื้อสินค้าชนิดอื่น ถึงแม้ว่า Smith จะให้ความแตกต่างของความหมายในเรื่องมูลค่าทั้งสองไว้ก็ตามแต่ Smith สนใจในการที่จะแสวงหามูลค่าแลกเปลี่ยนเท่านั้น ในการแสวงหาว่าอะไรเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดมูลค่า Smith มีความเห็นว่ามูลค่าที่แท้จริงของทุกสิ่งทุกอย่าง คือ ค่าที่ต้องใช้แรงงานและความเหนื่อยยากในการผลิตสินค้านั้น Smith ยอมรับทฤษฎีต้นทุนเป็นตัวกำหนดมูลค่า คือ เขาเห็นว่าเป็นค่าที่ต้องใช้แรงงานและความเหนื่อยยากเป็นค่าใช้จ่ายทางแรงงาน

จากนั้น Smith ได้วิเคราะห์ถึงเรื่องมูลค่าต่อไปโดยแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างสาเหตุที่ทำให้เกิดมูลค่าในสังคมที่เพิ่งเริ่มต้นกับสังคมที่มีการสะสมทุน เขาเห็นว่าในสังคมที่เพิ่งเริ่มต้น แรงงานที่ใช้ในการผลิตสินค้าชนิดต่าง ๆ เป็นตัวกำหนดมูลค่าแลกเปลี่ยนสินค้าซึ่งกันและกันแต่เมื่อมีการสะสมทุนขึ้นมาก็จะมีส่วนร่วมในการกำหนดมูลค่าด้วย และในสังคมที่เจริญแล้วที่ดินและทุนมีส่วนร่วมในการกำหนดมูลค่าแลกเปลี่ยนด้วย ดังนั้น ค่าจ้าง ค่าเช่าและกำไรจึงเป็นส่วนประกอบทั้งสามในการกำหนดมูลค่าราคาที่ตั้งให้เท่ากับอัตราธรรมชาติของส่วนประกอบทั้งสามนี้ Smith เรียกว่า ราคาธรรมชาติ (Natural Price) ราคาที่แตกต่างไปจากราคาธรรมชาติ คือ ราคาตลาด (Market Price) ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงไปตาม demand และ supply

Smith ได้กล่าวถึงความแตกต่างระหว่างราคาธรรมชาติและราคาตลาดไว้ว่า เมื่อบริการนั้นคลุมแต่เฉพาะอัตราธรรมชาติของค่าจ้าง ค่าเช่า กำไร ในการสรรหาและจัดส่งสินค้าไปขายเรากล่าวได้ว่าสินค้านั้นขายในราคาธรรมชาติ ราคาตลาดอาจจะสูงหรือต่ำกว่าราคาธรรมชาติขึ้นขึ้นอยู่กับ supply ของสินค้าในตลาดและความต้องการสินค้านั้นในราคาธรรมชาติ ราคาธรรมชาติของสินค้าจะเปลี่ยนแปลงไปตามอัตราธรรมชาติของส่วนประกอบทั้งสาม คือ ค่าจ้าง ค่าเช่า และกำไร และการเปลี่ยนแปลงของอัตราธรรมชาติขึ้นอยู่กับความร่ำรวยหรือความจนของเขา หรือ สภาวะก้าวหน้ำอยู่กับที่หรือต่ำลงของพวกเขา แนวความคิด

เรื่องราคาธรรมชาติกับราคาตลาดของ Smith แตกต่างจากแนวความคิดที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน จากรูปที่ 1 P_0 คือ ราคาธรรมชาติซึ่งสมมติให้คงที่ตลอดไป และเท่ากับผลรวมของอัตราธรรมชาติของค่าจ้าง ค่าเช่าและกำไร ส่วน demand แสดงให้เห็นโดยรูป คือเส้น D_0 ซึ่งลาดจากซ้ายไปขวา ตัดกับเส้นราคาที่ปริมาณ OQ_0 ซึ่งแสดงถึงปริมาณของความต้องการที่ราคาธรรมชาติสมมติให้ รสนิยม รายได้ราคาของสินค้าทดแทน และการคาดคะเนอยู่คงที่ P_0 และ Q_0 จะเป็นดุลยภาพระยะยาวของราคาและปริมาณสินค้าของอุตสาหกรรม

รูปที่ 1

ถ้า Supply ของสินค้าต่ำกว่าดุลยภาพ เช่น ที่ Q_1 ผู้ซื้อที่ต้องการซื้อตามราคาธรรมชาติ ไม่สามารถที่จะซื้อสินค้าได้ ผู้ซื้อบางคนจะยินยอมจ่ายในราคาที่สูงขึ้น การแข่งขันระหว่างผู้ซื้อจะทำให้ราคาตลาดสูงขึ้นกว่าราคาธรรมชาติ เช่น เป็น P_1 แต่ถ้า Supply ที่มีในตลาดมากกว่าความต้องการ เช่น ที่ Q_2 สินค้าทั้งหมดไม่สามารถที่จะขายได้หมดในราคาธรรมชาติได้ การแข่งขันระหว่างผู้ขายจะทำให้ราคาตลาดต่ำลงกว่าราคาธรรมชาติ เช่นที่ P_2

สิ่งที่ควรเข้าใจในความคิดของ Smith ในเรื่องมูลค่าแลกเปลี่ยนนั้น คือ Smith มักจะสับสน และมักจะอธิบายถึงตัววัดมูลค่ากับสาเหตุที่ทำให้เกิดมูลค่าไปพร้อม ๆ กัน เช่น เขามักจะอธิบายว่า มูลค่าแลกเปลี่ยนของสิ่งของนั้นเท่ากับปริมาณของแรงงานที่ทำให้เขา (ผู้เป็นเจ้าของแรงงาน) สามารถซื้อหรือสั่งสินค้าอื่นได้ ดังนั้นจะเห็นได้ว่ามีแนวความคิดอยู่สองอย่างคือ แรงงานเป็นตัวกำหนดมูลค่า และแรงงานเป็นตัววัดมูลค่า (price) คือปริมาณของแรงงานที่สิ่งของจะแลกเปลี่ยนด้วย Smith ตระหนักดีว่าโดยปกติแล้วในการแลกเปลี่ยนจะไม่เอาปริมาณของแรงงานมาเทียบกัน แต่จะเทียบกันระหว่างสินค้ากับสินค้าหรือสินค้ากับเงิน เงินจึงเป็นตัววัดมูลค่าโดยทั่ว ๆ ไป แต่มูลค่าของเงินเปลี่ยนแปลงไปกับเวลา ดังนั้น Smith จึงให้ความแตกต่างระหว่าง real กับ Nominal price ขึ้น real price แสดงออกในรูปของแรงงาน ส่วน Nominal แสดงออกในรูปของเงินตรา

จากทฤษฎีราคาถึงทฤษฎีการกระจายรายได้

Smith มีความเห็นว่าในสังคมที่เจริญแล้วนั้น ราคาของสินค้าทุกชนิดประกอบด้วย ส่วนประกอบสามอย่างคือ ค่าจ้าง ค่าเช่า และกำไร เมื่อสินค้าประกอบด้วยส่วนประกอบทั้งสามนี้ สินค้าที่แรงงานผลิตขึ้นทั้งประเทศในแต่ละปีจะถูกจัดสรรไปในลักษณะตามส่วนประกอบทั้งสาม ดังนั้น ค่าจ้าง ค่าเช่า และกำไร จึงเป็นต้นกำเนิดของรายได้และมูลค่าของการแลกเปลี่ยน รายได้อื่น ๆ จะได้รับการแบ่งจากส่วนประกอบทั้งสาม เมื่อรายได้ถูกแบ่งออกเป็นค่าจ้าง ค่าเช่า และกำไร Smith จึงเห็นว่า สังคมที่เจริญแล้วนั้นประกอบด้วยชนชั้นสามชนชั้น คือ พวกที่มีชีวิตอยู่โดยค่าเช่า พวกที่มีชีวิตอยู่โดยค่าจ้าง และพวกที่มีชีวิตอยู่โดยกำไร ในหัวข้อต่อไปแสดงถึงการกำหนดส่วนแบ่งที่ชนชั้นเหล่านี้จะได้รับตามความคิดของ Smith ซึ่ง Smith เองนั้น ได้อธิบายการกำหนดค่าจ้างไว้สามแบบ การกำหนดค่าเช่าไว้สามแบบ และการกำหนดกำไรไว้สองแบบ

ค่าจ้าง ในความคิดของ Smith โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว ค่าจ้างขึ้นอยู่กับ demand และ supply ของแรงงาน supply นั้นมีจำนวนจำกัดและค่าจ้างขั้นต่ำถูกกำหนดโดยราคาของสิ่งของที่จำเป็นและให้ความสะดวกแก่ชีวิต ส่วน demand ขึ้นอยู่กับทุนส่วนเกินของประเทศหรือความมั่งคั่งของประเทศ ในสังคมที่ก้าวหน้า ถ้า demand มีมากค่าจ้างจะสูง และถ้ามีการเจริญเติบโตทางการค้ามากค่าจ้างจะสูงด้วย แต่ถ้าในสังคมที่อยู่คงที่ ผู้เป็นเจ้าของแรงงานจะเพิ่มขึ้นรวดเร็วกว่าการจ้างงาน ค่าจ้างจะตกลงมาอยู่ในระดับเพียงพอเพื่อการยังชีพ

จากความคิดข้างบนจะเห็นได้ว่า Smith ได้อธิบายถึงทฤษฎีค่าจ้างเพื่อการยังชีพด้วย เขาเห็นว่า มนุษย์นั้นจะมีชีวิตอยู่ก็โดยการทำงานและค่าจ้างจะต้องเพียงพอให้เขายังชีพอยู่ได้ ถ้าไม่อย่างนั้นเขาจะไม่สามารถเลี้ยงครอบครัวและสืบต่อเผ่าพันธุ์ต่อไปได้

นอกจากนี้ Smith ยังได้กล่าวถึงแนวความคิดเรื่อง Wage-Fund ได้ด้วย เขากล่าวว่า “ความต้องการแรงงานจะไม่เพิ่มขึ้นแต่จะเพิ่มขึ้นเป็นสัดส่วนกับเงินกองทุนที่ตั้งเอาไว้เป็นค่าจ้าง” เงินกองทุนนี้คือรายได้ส่วนเกินของนายจ้างที่เหลือจากค่าใช้จ่ายเพื่อยังชีพ

ค่าเช่า Smith กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดค่าเช่าไว้สามทาง คือ

1. ค่าเช่าเป็นการผูกขาด
2. ค่าเช่าเป็นส่วนเกินที่เหลือ
3. เป็นค่าใช้จ่ายในอีกทางหนึ่ง (alternative cost)

Smith ให้คำจำกัดความของค่าเช่าอย่างง่าย ๆ ว่าเป็นค่าที่จ่ายสำหรับการใช้ที่ดิน ผลรวมของค่าเช่าในแต่ละปีกำหนดขึ้นจากการทำสัญญาตกลงระหว่างผู้เป็นเจ้าของที่ดินและผู้เช่าที่ดิน ดังนั้นจะเห็นได้ว่าค่าเช่ามีลักษณะผูกขาด และค่าเช่านี้จะเปลี่ยนแปลงไปขึ้นอยู่กับความอุดมสมบูรณ์และ Location ของที่ดินอยู่ห่างไกลจากตลาดส่วนเกินที่จะเหลือสำหรับเป็นเจ้าของที่ดินจะลดลง ดังนั้น ถนนที่ดี คลองและแม่น้ำ มีผลทำให้ค่าเช่าไม่แตกต่างกัน

Smith ยังมีความคิดในเรื่องค่าเช่าอีกกว่าเป็นส่วนเกินที่เหลือ นับเป็นส่วนที่เหลือจากหักค่าใช้จ่ายในการผลิตอื่น ๆ แล้ว ค่าเช่าที่จะจ่ายนี้ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างราคาของสินค้าที่ขายในตลาดและต้นทุนการผลิต ถ้าราคาสูงกว่าต้นทุนการผลิตจะมีส่วนเกินขึ้นและค่าเช่าจะเกิดขึ้นสิ่งที่ควรเข้าใจในที่นี้คือ Smith มีความคิดว่าค่าจ้าง ค่าเช่า และกำไรเป็นตัวกำหนดราคา แต่ค่าเช่านั้นเข้าไปมีส่วนในการกำหนดราคาแตกต่างจากค่าจ้างและกำไร Smith กล่าวว่า “ค่าจ้างและกำไรสูงหรือต่ำเป็นสาเหตุทำให้ราคาสูงหรือต่ำ ค่าเช่าสูงหรือต่ำคือผลของมัน”

สุดท้าย Smith ยอมรับว่าค่าเช่าบนที่ดินที่พัฒนา เช่น ที่ดินที่ใช้ในการปลูกข้าวโพด เป็นตัวกำหนดค่าเช่าบนที่ดินที่ไม่มีการพัฒนา เช่นที่ดินใช้สำหรับเลี้ยงสัตว์ หรืออาจกล่าวได้ว่า ค่าเช่าที่เกิดจากการใช้ที่ดินเพื่องานหนึ่งจะขึ้นอยู่กับผลผลิตของที่ดินที่ใช้เพื่องานอีกชนิดหนึ่ง

กำไรและดอกเบี้ย Smith อธิบายถึงดอกเบี้ยและกำไรไม่ค่อยแน่ชัดนักเขออธิบายคล้ายกับวิธีการหากำไร Smith ให้คำจำกัดความของกำไรไว้ว่า เป็นรายได้ที่เกิดจากทุนโดยบุคคลเป็นผู้ใช้มัน และเขาใช้คำจำกัดความของดอกเบี้ยว่าเป็นรายได้ที่เกิดจากทุนโดยบุคคลไม่ได้ใช้มัน แต่ให้ยืมไปกับผู้อื่น ดังนั้นแนวความคิดเรื่องกำไรของ Smith จึงมีสองลักษณะคือ

1. เป็นผลตอบแทนจากการใช้ทุน
2. เป็นค่าตอบแทนจากการเสี่ยง

Smith เห็นว่ากำไรจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปริมาณของทุน เมื่อทุนเพิ่มขึ้นค่าจ้างจะสูงขึ้นและจะทำให้กำไรต่ำลง เขายังกล่าวต่อไปอีกว่าการแข่งขันของทุนจะทำให้กำไรลดลง และในประเทศที่ก้าวหน้าซึ่งมีความมั่งคั่งกำไรจะต่ำที่สุด ดังนั้นจะเห็นได้ว่ากำไรเคลื่อนไหวตรงข้ามกับค่าจ้าง

Ricardo

เมื่อ Ricardo ได้อ่านหนังสือของ Smith เรื่องความมั่งคั่งของชาติแล้วเขาก็ยอมรับแนวความคิดของ Smith และแยกให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างมูลค่าการใช้กับมูลค่าแลกเปลี่ยน Ricardo ก็เหมือนกับ Smith คือสนใจที่จะแสวงหามูลค่าแลกเปลี่ยน Ricardo ยอมรับว่ามูลค่าแลกเปลี่ยนนี้มีทั้งมูลค่าธรรมชาติ (Natural Value) และมูลค่าตลาด (Market Value) ซึ่งเปลี่ยนแปลงเสมอเมื่อมีอิทธิพลมากระทบกระเทือนตลาด โดยทั่ว ๆ ไปแล้ว Ricardo มักจะกล่าวถึงมูลค่าธรรมชาติ

Ricardo แบ่งสินค้าออกเป็นสองชนิด คือ สินค้าที่ผลิตเพิ่มขึ้นไม่ได้ซึ่งขึ้นอยู่กับความหายากของสินค้านั้น เช่น รูปวาด และสินค้าที่สามารถผลิตเพิ่มขึ้นได้โดยใช้แรงงานผลิต มูลค่าของสินค้าชนิดแรกจะไม่ขึ้นอยู่กับแรงงานที่ใช้ผลิตมัน แต่จะขึ้นอยู่กับว่า คนจะให้มันมีมูลค่าเท่าไร Ricardo ไม่สนใจในการแสวงหามูลค่าชนิดนี้แต่สนใจที่จะแสวงหามูลค่าของสินค้าที่สามารถผลิตเพิ่มขึ้นได้อย่างไม่จำกัดโดยใช้แรงงาน

Smith อธิบายว่าในสังคมที่เพิ่งเริ่มต้นมูลค่าแลกเปลี่ยนของสิ่งของขึ้นอยู่กับแรงงานที่ใช้ในการผลิตมัน Ricardo ยอมรับความคิดนี้ของ Smith แต่แตกต่างตรงที่ว่าเมื่อที่ดินและทุนถูกนำมาใช้แล้ว มูลค่าแลกเปลี่ยนยังคงกำหนดขึ้นโดยแรงงาน เขามีความเห็นว่ กำไรกับค่าจ้างเท่า ๆ กันในทุกอุตสาหกรรม ดังนั้นจึงไม่กระทบกระเทือนมูลค่าแลกเปลี่ยน ส่วนค่าเช่าเป็นผลของมูลค่าไม่ใช่ตัวกำหนดมูลค่า ความแตกต่างในปริมาณแรงงาน เป็นสาเหตุที่ทำให้

มูลค่าต่างกัน ถ้าเรากำหนดให้ค่าจ้างเท่ากัน เมื่อเขากล่าวถึงแรงงานโดยทั่ว ๆ ไป Ricardo ยังหมายถึงแรงงานที่ใช้ในการผลิตสินค้าทุกประเภท นั่นคือทุนเป็นที่สะสมแรงงาน ดังนั้นมูลค่า แลกเปลี่ยนในสังคมสมัยใหม่ประกอบด้วยแรงงานที่ใช้ในการผลิตสินค้านั้น และรวมถึง แรงงานที่ใช้ในการผลิตเครื่องจักรที่นำมาใช้ร่วมกับแรงงาน เมื่อ Ricardo อธิบายทุนในลักษณะ ของแรงงานแล้วเขายังได้ให้ข้อสรุปไว้ว่า ความแตกต่างของระยะเวลาการใช้งานของทุนอาจ ทำให้มูลค่าเปลี่ยนแปลงไป การนำเอาความแตกต่างของระยะเวลาการใช้แรงงานเข้ามานี้อาจ มีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนของค่าจ้างกับกำไร และกระทบกระเทือนต้นทุนการผลิตในอุตสาหกรรม ต่าง ๆ ไม่เท่ากัน และจะมีผลต่อกระทบกระเทือนต่อมูลค่าแลกเปลี่ยน ถ้าสมมติให้ทุก ออย่างคงที่ แต่ทุนของผู้ผลิตคนหนึ่งมีช่วงเวลาการใช้งานสั้นกว่าของอีกคนหนึ่ง ทุนนั้นจะถูกใช้ ไปหมดเร็วกว่าและจะมีผลให้ต้นทุนแตกต่างกันและมูลค่าแตกต่างกัน ถ้าเครื่องจักรมีระยะเวลา การใช้งานนานค่าจ้างและกำไรจะมีผลกระทบต่อมูลค่าด้วย

จากแนวความคิดของ Ricardo นี้เองทำให้นักเศรษฐศาสตร์ได้เข้าถึงปัญหาการจัดสรร รายได้ ได้มีการหาสาเหตุถึงการกำหนดการแบ่งสรรรายได้ของสังคมไปตามชนชั้นต่าง ๆ การกระทำเช่นนี้ได้คำนึงถึงความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าของสินค้ากับรายได้ของผู้ ผลิต Ricardo ได้นำเอาทฤษฎีการจัดสรรมาเกี่ยวพันกับทฤษฎีมูลค่า

แนวคิดประการแรก Ricardo ยอมรับการจัดสรรแบ่งออกเป็นค่าจ้าง ค่าเช่า และกำไร โดยแบ่งให้กับปัจจัยการผลิต คือ แรงงานที่ดิน และทุน ประการที่สอง เขาเชื่อว่าการจัด สรรช่วยให้เกิดการพัฒนาสังคม เมื่อพลเมืองเพิ่มขึ้นความต้องการอาหารเพิ่มขึ้นเป็นเหตุให้ ราคาอาหารเพิ่มขึ้นเนื่องจากการใช้แรงงานเพิ่มขึ้น เมื่อเพาะปลูกในที่ดินที่เลวลงส่วนที่ดินที่ มีความอุดมสมบูรณ์กว่าจะมีค่าเช่าเกิดขึ้น ค่าเช่าเกิดขึ้นเมื่ออารยธรรมก้าวหน้าขึ้น* ส่วนค่าจ้างในความคิดของ Ricardo นั้นจ่ายให้กรรมกรเพียงพอเพื่อการยังชีพและสืบต่อเชื้อ สายต่อไปได้ ค่าจ้างนี้แตกต่างจากค่าจ้างในตลาด ซึ่ง Ricardo เห็นว่าเมื่อสังคมก้าวหน้าขึ้นมี การสะสมทุนมากขึ้น ค่าจ้างในตลาดจะตกลงมาเท่ากับค่าจ้างเพียงพอเพื่อยังชีพ ส่วนกำไร คือส่วนที่เหลือจากจ่ายเป็นค่าแรงงานของคนงานในการผลิตสินค้าบนที่ดินเมื่อยังไม่มีค่าเช่า เช่น ที่ดินแปลงสุดท้ายแปลงหนึ่งเป็นที่ดินยังไม่มีค่าเช่า ในขณะที่ได้เพาะปลูกมีผลผลิตไปขาย ในตลาด เงินที่ได้มาแบ่งเป็นค่าจ้างและกำไรเท่านั้น ส่วนที่เป็นค่าจ้างจะไม่ต่ำกว่าค่าครองชีพ อย่างต่ำของคนงาน ส่วนเงินที่ตกแก่ผู้เป็นเจ้าของทุนคือกำไร

* อ่านทฤษฎีค่าเช่าของ Ricardo ในหนังสือเล่มนี้หน้า 30-32

Ricardo ยอมรับว่าไม่มีสิ่งใดที่จะเป็นตัววัดที่สมบูรณ์ของมูลค่า เนื่องจากตัววัดที่เลือกมานั้นจะเปลี่ยนแปลงไปกับการผันแปรของค่าจ้างและกำไร ดังที่เราได้ทราบแล้วว่าความแตกต่างของระยะเวลาการใช้งานจะมีผลกระทบต่อต้นทุนและมูลค่าแลกเปลี่ยนในที่สุด ดังนั้น Ricardo จึงกำหนดให้มี หน่วยผลิตตัวอย่างขึ้น ซึ่งสมมติให้อัตราทุนต่อแรงงานและระยะเวลาการใช้งานของทุนเท่ากับอัตราถัวเฉลี่ยของเศรษฐกิจ จากนั้น Ricardo จึงกล่าวถึงการจัดสรรรายได้และการเปลี่ยนแปลงของมัน

ในตารางที่ 1 กำหนดให้มีแรงงานและทุนอยู่สามหน่วย ซึ่งใช้ผลิตข้าวโพดได้ 270 ถัง ค่าเช่าสำหรับแรงงานเท่ากับข้าวโพด 10 ถัง ซึ่งมีราคาถังละ 1 \$ และสิ่งจำเป็นอื่น ๆ อีก 10 \$ ทุนหักค่าเสื่อมปีละ 10 \$ กำไรจะหาได้จากตารางที่ 1

ตารางที่ 1

Value of product	= 270 x 1\$	= 270
Wage rate	= (10 x 1\$) + 10\$	= 20
Wage bill	= 3 x 20\$	= 60
Depreciation	= 3 x 10\$	= 30
Total profit	= \$270-\$90	= 180
Rent	=	= 0

ถ้าที่ดินมีความอุดมสมบูรณ์เท่า ๆ กันกำไรจะอยู่ในระดับ 180 \$ ตลอดไป แต่เมื่อสังคมมีความก้าวหน้าขึ้นทุนและประชากรเพิ่มมากขึ้นที่ดินประเภทที่สองจะถูกนำมาใช้ ในที่ดินประเภทที่สอง ถ้าใช้แรงงานและทุนคงเดิมจะผลิตได้ 240 ถัง ดังนั้นราคาของสินค้าจะสูงขึ้นเป็น 1.125 หรือ 270/240 ในระบบของ Ricardo การเพิ่มขึ้นของราคาข้าวโพดจะมีผลทำให้เงินค่าจ้าง (Money wage) และค่าเช่าสูงขึ้นส่วนกำไรจะตกลง แบบของการจัดสรรนี้แสดงในตารางที่สอง

Value of product	270 × \$1.125	= \$303.75	240 × \$1.125	= 270
Wage rate	(10 × \$1.125) + \$10	= 21.25	(10 × \$1.125) + \$10	= 21.25
Wage bill	3 × \$21.25	= 63.75	3 × \$21.25	= 63.75
Depreciation	3 × \$10	= 30.00	3 × \$10	= 30
Total profit	\$300.75 - 93.75	= 176.25	270 - 93.75	= 176.25
Rent	-33.75	=	33.75	

No₁ Land

No₂ Land

จากตารางที่ 2 เราจะเห็นได้ว่าค่าเช่าเกิดขึ้นในที่ดินผืนที่ 1 เมื่อทุนกับแรงงานจำนวนคงเดิมถูกนำมาใช้ในที่ดินผืนที่ 2 ในขณะเดียวกัน เงินค่าจ้าง (Money wage) สูงขึ้นแต่ค่าจ้างแท้จริง (real wage) คงเดิม (ในระยะยาวอัตราค่าจ้างจะมาอยู่ที่ระดับเพียงพอเพื่อการยังชีพ) ส่วนกำไรจะถูกบังคับให้ตกลง

J.S.Mill (1806-1873) เพื่อที่จะตอบคำถามว่ามูลค่าของสิ่งต่าง ๆ กำหนดขึ้นได้อย่างไร Mill ได้แบ่งสินค้าออกเป็นสามชนิดคือ

(1) สินค้าที่มีอุปทานเป็นจำนวนจำกัด สินค้าชนิดนี้ได้แก่สินค้าประเภทรูปภาพและสินค้าที่มาจากต่างประเทศ มูลค่าของสินค้าชนิดนี้ขึ้นอยู่กับอุปสงค์กับอุปทาน มูลค่าของสินค้าในตลาดนั้นถูกกำหนดขึ้นเพียงพอที่จะทำให้เกิดอุปสงค์ต่ออุปทานที่มีอยู่ Mill ไม่ค่อยสนใจกับสินค้าประเภทแรกมากนัก

(2) สินค้าประเภทที่สองเป็นสินค้าที่เกิดจากการใช้แรงงานหรือมีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นเมื่อผลิตสินค้าขึ้นโดยไม่จำกัด สินค้าชนิดนี้เป็นสินค้าที่ Mill สนใจในการพยายามที่จะหากฎที่ทำให้เกิดมูลค่า เขาได้แบ่งมูลค่าออกเป็นสองชนิดคือ มูลค่าธรรมชาติและมูลค่าตลาด มูลค่าตลาดกำหนดขึ้นโดยอุปสงค์และอุปทาน ส่วนมูลค่าธรรมชาตินั้นขึ้นอยู่กับต้นทุนการผลิตในระยะยาว และมิลล์เห็นว่ามูลค่าตลาดจะมาเท่ากับต้นทุนการผลิต ในเรื่องต้นทุนการผลิต เขาเห็นด้วยกับ Ricardo ว่าประกอบด้วยค่าจ้างและกำไรปกติ ส่วนค่าเช่านั้นถ้ายกเว้นในบางกรณีแล้วจะไม่มีส่วนในต้นทุนการผลิต

หรือจาก (3) สินค้าประเภทสุดท้ายเป็นสินค้าประเภทเกษตรกรรมซึ่งสามารถเพิ่มขึ้นได้ไม่จำกัด แต่ต้นทุนการผลิตจะเพิ่มขึ้นในสัดส่วนที่สูงขึ้น มูลค่าของสินค้าชนิดนี้กำหนดจากผลผลิตหน่วยที่มีต้นทุนสูงที่สุด

ในเรื่องการจัดสรรรายได้ Mill เห็นว่ารายได้ต้องจัดสรรไปตามประเพณี คือให้เป็นค่าเช่า ดอกเบี้ย กำไร และค่าจ้าง Mill เห็นว่าค่าเช่าเป็นค่ามองความแตกต่างของผลผลิตในที่ดินดีกับที่ดินเลว เขาเรียกในอีกอย่างหนึ่งว่าเป็นสิ่งที่ได้มาโดยไม่ต้องหา ส่วนดอกเบี้ยกับกำไรเป็นสิ่งเดียวกัน คือส่วนที่เหลือจากการจ่ายเป็นค่าจ้างแล้ว เขาเห็นว่ากำไรจะมากหรือน้อยย่อมแล้วแต่ค่าจ้าง เมื่อค่าจ้างเพิ่มขึ้นกำไรจะลดลง ถ้าค่าจ้างลดลงกำไรจะเพิ่ม ในเรื่องค่าจ้างนั้น Mill เห็นว่าค่าจ้างเท่ากับจำนวนเงินที่กำหนดไว้ให้เป็นค่าจ้าง เงินจำนวนนี้เป็นต้นทุนที่ไว้จ่ายเป็นค่าจ้าง เช่น มีเงินทุนอยู่ 10,000 บาท ไว้จ่ายเป็นค่าจ้างแก่คนงาน 1,000 คน แต่ละคนจะได้รับค่าจ้างคนละ 100 บาท ถ้าจ้างคนงานเหลือน้อยลง 100 คน ค่าจ้างจะเพิ่มขึ้นเป็นได้รับคนละ 1,000 บาท ทุนที่จัดสรรเป็นค่าจ้างนี้อาจจะเพิ่มขึ้นหรือลดลงได้ทุกปี ถ้าบางทีทุนลดลงค่าจ้างจะลดลง

เนื่องจาก Mill เป็นนักปรัชญาด้วยเขาจึงมองปัญหาเรื่องการจัดสรรไปนอกเหนือจากเศรษฐศาสตร์ เขาเห็นว่าจุดมุ่งหมายของมนุษย์คือแสวงหาความสุขส่วนตัวได้ให้มากที่สุด และสัญชาตญาณของมนุษย์นั้นชอบก้าวร้าวผู้อื่น ดังนั้นการจัดสรรมักเป็นไปตามกฎที่มนุษย์ทำขึ้นมากกว่าที่จะเป็นไปตามธรรมชาติ ด้วยเหตุนี้เขาจึงเห็นว่าควรปฏิรูปเพื่อให้มีการจัดสรรเท่าเทียมกัน ดังนั้นเขาจึงเห็นด้วยกับการให้มีสหกรณ์ มีการจัดตั้งสหภาพแรงงานและมีการจัดสรรที่ดินให้แก่ประชาชนทำโดยอิสระ

The Austrians school

นักเศรษฐศาสตร์ในสมัยแรกได้ยอมรับความจริงที่ว่าอรรถประโยชน์เป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้เกิดมูลค่า แต่แนวความคิดนี้ไม่ได้รับการพัฒนามากนักจนกระทั่งพวกออสเตรียได้พัฒนาแนวความคิดนี้ และวิเคราะห์ให้กว้างขวางขึ้น สำนักออสเตรียได้วิเคราะห์อรรถประโยชน์โดยให้สาเหตุของการกำหนดมูลค่าของทางเศรษฐกิจนั้นขึ้นอยู่กับตัวบุคคล

Value : Carl Menger เป็นผู้วางพื้นฐานให้กับสำนักออสเตรีย Menger มีความเห็นว่าทฤษฎีเศรษฐศาสตร์เริ่มไม่มีผู้ยอมรับเนื่องจากมีผู้เขียนขึ้นมาเยอะ เขาจึงพยายามที่จะยกฐานะของทฤษฎีของเศรษฐศาสตร์ขึ้นมาใหม่ โดยวางทฤษฎีให้อยู่บนกฎที่ว่าสิ่งต่าง ๆ ย่อมมาจากเหตุ (Laws of Causation)

Menger มีความเห็นว่าทุกสิ่งทุกอย่างขึ้นอยู่กับกฎของเหตุและผลในวิชาเศรษฐศาสตร์ ความต้องการของมนุษย์คือพื้นฐานของทั้งหมด สิ่งที่มีความสามารถในการที่จะตอบสนอง ความต้องการของมนุษย์ให้พึงพอใจคืออรรถประโยชน์ เขาเห็นว่ามนุษย์จะต้องยอมรับถึงความสัมพันธ์อันนี้ จากนั้น Menger จึงได้อธิบายถึงเรื่องมูลค่าซึ่งเขาเห็นว่าเป็นหัวใจของทฤษฎีของเศรษฐศาสตร์ เขาเห็นว่ามูลค่าเป็นปรากฏการณ์ของบุคคล มันไม่ขึ้นอยู่กับสังคมหรือกฎหมายของรัฐ ความเห็นของเขาตรงข้ามกับแนวความคิดที่ว่ามูลค่าขึ้นอยู่กับต้นทุน เขาคิดว่ามูลค่าขึ้นอยู่กับอรรถประโยชน์และความหายากของมัน มูลค่าแตกต่างกันก็เนื่องจากการคาดคะเนแตกต่างกันซึ่งคนจะเป็นผู้กำหนดให้ขึ้นอยู่กับความพึงพอใจ Menger ย้ำแล้วย้ำอีกว่ามูลค่าและตัววัดมูลค่าขึ้นอยู่กับบุคคลและความต้องการปริมาณของแรงงาน หรือทุนไม่มีผลโดยตรงต่อมูลค่าคนอาจจะฝ่าฝืนในป่าตั้งแต่เข้าจนเย็นโดยไม่ทำให้พื้นมีมูลค่าขึ้นมาได้ แต่การที่คนเก็บเพชรที่ตกอยู่ได้กลับมีมูลค่ามาก นอกจากนี้ Menger ยังบอกว่าต้นทุนการผลิตไม่เป็นเหตุแห่งมูลค่าเนื่องจากมีสินค้าหลายชนิดที่ไม่สามารถผลิตเพิ่มขึ้นได้ และสินค้าอีกหลายชนิด เช่น เสื้อผ้าที่ล้ำสมัยมูลค่าของมันต่ำกว่ามูลค่าของปัจจัยการผลิต

แนวความคิดของสำนักออสเตเรียพัฒนาต่อมาถึง Friedrich Freiherr Von Wieser เขา มีความเห็นว่ามูลค่าของสินค้าขึ้นอยู่กับความพึงพอใจที่ได้รับ เขายอมรับความคิดของ Gossen และตั้งกฎของมูลค่าขึ้นว่า เมื่ออุปทานของสินค้าเพิ่มมากขึ้นประโยชน์ที่เพิ่มเข้ามา (Marginal Utility) จะลดลงและมูลค่าของมัน ถ้าอุปทานมีจำกัดความต้องการสินค้ามีมากประโยชน์เพิ่มจะสูงขึ้นรวมทั้งมูลค่าของมัน เราอาจจะยกเอาตารางจากหน้า 62 ขึ้นมาแสดงให้เห็นชัดถึงแนวความคิดของ Wieser

(1) สินค้า	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
(2) ราคาหรือ MU	0	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
(3) ประโยชน์รวม (TU)	0	10	19	27	34	40	45	49	52	54	55	55
(4) มูลค่ารวม	0	10	18	24	28	30	30	28	24	18	10	0
		Ascending					Descending					

ในแถวที่ 2 แสดงถึงประโยชน์เพิ่มที่ลดลงพร้อมทั้งมูลค่าของมันเมื่อปริมาณของสินค้าเพิ่มมากขึ้น แต่เมื่อเราคำนวณหามูลค่าของสินค้าที่อยู่ในที่เก็บ Wieser กล่าวว่า มูลค่าของสินค้าชนิดเดียวกันเท่ากับผลรวมของสินค้าคูณด้วยประโยชน์เพิ่ม เช่น สินค้าสองหน่วยคูณด้วย

ประโยชน์เพิ่มซึ่งเท่ากับ 9 หน่วยจะได้มูลค่ารวมเท่ากับ 18 เมื่อมูลค่ารวมเท่ากับ 0 ประโยชน์รวมจะอยู่ที่จุดสูงสุด เขาเห็นว่ามูลค่ารวมจะเท่ากับศูนย์ เมื่อสินค้าไม่มีเหลืออยู่หรือว่ามีมากจนกระทั่งหน่วยที่เพิ่มเข้ามาไม่ให้ความพึงพอใจเพิ่มขึ้นเลย

Wieser ได้ให้ความแตกต่างระหว่างมูลค่าแลกเปลี่ยนในลักษณะตามความคิดของบุคคล (Exchange Value in Subjective) กับมูลค่าแลกเปลี่ยนในลักษณะตามวัตถุ (Exchange Value in objective sense) ในกรณีแรกมูลค่าของสินค้า คือมูลค่าที่ซึ่งผู้ซื้อและผู้ขายคาดคะเนไว้ในการแลกเปลี่ยน ส่วนมูลค่าในกรณีหลังคือราคาที่เป็นปริมาณของเงินที่ต้องการใช้ในการซื้อสินค้า

นักเศรษฐศาสตร์ในสำนักออสเตรียที่สำคัญคนสุดท้ายคือ Eugen Von Bohm-Bawerk (1851-1914) Bohm-Bawerk เป็นนักเศรษฐศาสตร์ในสำนักออสเตรียคนแรกที่พยายามที่จะประนีประนอมแนวความคิดเรื่องมูลค่าที่กำหนดตามบุคคลและมูลค่าที่กำหนดตามวัตถุ มูลค่าตามบุคคลคือสิ่งที่มีอยู่ในสินค้าซึ่งเป็นที่ยอมรับว่าให้ความพึงพอใจจากการใช้มัน และจะต้องเสียมันไปถ้าไม่มีสินค้านี้ ปริมาณของมูลค่าขึ้นอยู่กับปริมาณของความพึงพอใจที่สินค้าจะนำมาให้ Bohm-Bawerk ได้ให้ความแตกต่างของมูลค่าการใช้ตามบุคคลไว้สองชนิดคือมูลค่าใช้ตามบุคคล (Subjective use value) กับซึ่งกล่าวมาแล้วข้างต้นกับมูลค่าแลกเปลี่ยนตามบุคคล (Subjective exchange value) มูลค่าแลกเปลี่ยนตามบุคคล คือ สิ่งที่สินค้ามีอยู่เพื่อให้ความพึงพอใจแก่คนโดยการทำมันนำมาซึ่งสินค้าอื่นและมูลค่าการใช้ของมันจะเท่ากับมูลค่าการใช้ของสินค้าอื่นในการแลกเปลี่ยน

Bohm-Bawerk ยังได้กล่าวถึงมูลค่าที่กำหนดตามวัตถุว่าเมื่อเรากล่าวถึงทอง 1 ปอนด์ มีมูลค่าแลกเปลี่ยนมากกว่าเหล็กที่มีน้ำหนักเท่ากันนั้น เราพูดถึงความสัมพันธ์ทางวัตถุระหว่างสินค้าทั้งสองชนิด มูลค่าแลกเปลี่ยนตามวัตถุ คือ ความสามารถที่สินค้าชนิดหนึ่งแลกเปลี่ยนกับสินค้าอีกชนิดหนึ่ง มันเป็นปรากฏการณ์ของสังคมและจะเกิดขึ้นในสังคมเท่านั้น

การกระจายรายได้

ทฤษฎีการจัดสรรรายได้เกี่ยวพันกับการประมาณค่าของปัจจัยการผลิต ในสำนักออสเตรียมีความเห็นแตกต่างกันก็แต่เรื่องทุนและดอกเบี้ย Menger กับ Wieser สนับสนุนทฤษฎีผลผลิต ส่วน Bohm-Bawerk มีความเห็นแตกต่างไป (อ่านทฤษฎีทุนและอัตราดอกเบี้ย หน้า 64) Bohm-Bawerk เองไม่ได้กล่าวถึงการกำหนดค่าจ้างเอาไว้ แต่ Wieser ได้กล่าวเอาไว้โดยยอมรับทฤษฎีผลผลิตส่วนเพิ่ม ส่วนค่าเช่าเขาได้รับทฤษฎีของ Ricardo

แนวความคิดของนักเศรษฐศาสตร์ในอเมริกา

แนวความคิดของพวกคลาสสิกในเรื่องมูลค่าและการจัดสรรรายได้เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางในประเทศอังกฤษเป็นเวลาหลายสิบปี จนกระทั่งแนวความคิดของพวกออสเตรียเริ่มโต้แย้งขึ้นในอเมริกาเมื่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น ปัญหาต่าง ๆ ก็เกิดขึ้นและก็พยายามที่จะแก้ปัญหาเพื่อให้เหมาะสมแก่สถานการณ์ขณะนั้น แนวความคิดทางเศรษฐศาสตร์จึงเกิดขึ้น แต่แนวความคิดที่เกิดขึ้นนี้ส่วนมากก็ยึดมั่นอยู่กับความคิดของพวกคลาสสิกในอังกฤษ

Henry Charlas Carey (1793-1879)

แนวความคิดเรื่องมูลค่าของ Carey ขึ้นอยู่กับทฤษฎีแรงงาน มูลค่าถูกกำหนดขึ้นโดยปริมาณของแรงงานที่ใช้ในการผลิตสินค้าในช่วงเวลาปัจจุบันหรือการผลิตเพิ่มขึ้นในช่วงเวลาที่กำหนดให้ ส่วนในเรื่องการจัดสรรนั้นเขาเห็นว่ารายได้ประจำปีแบ่งเป็นสามส่วนคือ ค่าเช่า ดอกเบี้ยและกำไร ค่าจ้าง ตามปัจจัยการผลิตสามอย่างคือ ที่ดิน ทุนและแรงงาน ในปัญหาเรื่องค่าเช่านั้นเขามีความเห็นแตกต่างจาก Ricardo ตรงที่ว่า ในความคิดของ Ricardo นั้น ที่ดินที่อุดมสมบูรณ์ต้องถูกนำมาเพาะปลูกก่อน เมื่อผลเมืองเพิ่มขึ้นที่ดินจะนำมาใช้เพาะปลูกทีหลัง ในที่ดินอุดมสมบูรณ์ค่าเช่าจะเกิดขึ้น แต่ Carey มีความเห็นว่า ที่ดินแลควรรจะได้ออกเพาะปลูกก่อน เพราะใช้เพาะปลูกอยู่แล้ว (ที่ดินแลควหมายถึงที่ดินนั้นจิตใจขาดบุญเพราะใช้มานาน) ส่วนที่ดินดีหลายแห่ง ยังจะต้องถางถากและทำการทดน้ำเข้าเพื่อจะได้เพาะปลูกในเวลาต่อมา ค่าเช่าที่ดินก็เป็นเพียงค่าตอบแทนที่ทำการนั้น เขายังเห็นว่าที่ดินและทุนไม่แตกต่างกันเมื่อสังคมก้าวหน้าขึ้นการแบ่งรายได้ให้กับแรงงาน และทุนนั้นจะเพิ่มขึ้นแต่เมื่ออยู่ในอัตราส่วนที่เท่ากันด้วย ส่วนของแรงงานซึ่งเป็นค่าจ้างจะเพิ่มขึ้นเป็นอัตราส่วนที่เร็วกว่าของทุน

	ผลผลิตรวม	ส่วนแบ่งของทุน	ส่วนแบ่งของแรงงาน
ที่ดินผืนแรก	100	80	20
ที่ดินผืนที่สอง	200	120	80
ที่ดินผืนที่สาม	300	150	150

จากตารางข้างบนจะเห็นว่าเมื่อสังคมเจริญก้าวหน้าขึ้นทุนจะได้รับส่วนแบ่งในอัตราต่ำถึงแม้ว่าในส่วนรวมแล้วสูง ส่วนค่าจ้างจะเพิ่มขึ้นในอัตราสูง

John Bates Clark : ในหนังสือของ Clark ชื่อปรัชญาของความมั่งคั่ง (Philosophy of Wealth ; 1885) แสดงถึงแนวความคิดสองด้านคือ

(1) เขาเห็นว่าทฤษฎีมูลค่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเข้าใจผิดถึงความหมายของอรรถประโยชน์และ

(2) ในการจัดสรรความมั่งคั่งนั้นสังคมถือว่าเป็นเพียงหน่วย ๆ หนึ่งเท่านั้น Clark ให้ความแตกต่างระหว่าง absolute ออกจาก effective utility ซึ่ง effective utility หมายถึงความรู้สึกของเราที่มีต่อของสิ่งหนึ่งโดยวัดจากการที่เราเสียของสิ่งนั้นไปหรือสิ่งของที่เราไม่ได้รับมูลค่าตลาดวัดได้จากอรรถประโยชน์ชนิดนี้ ซึ่งสังคมจะเป็นผู้คำนวณเอาไว้

หนังสือที่มีชื่อเสียงที่สุดของ Clark คือ เรื่อง “การจัดสรรความมั่งคั่ง” (Distribution of Wealth) ซึ่งพิมพ์เมื่อปี 1899 ในความคิดของเขาแสดงถึงในสภาพนิ่ง (static condition) ปัจจัยการผลิตจะได้รับส่วนแบ่งตามผลผลิตของหน่วยสุดท้ายที่เพิ่มขึ้นเข้ามา

ในความคิดของการจัดสรร Clark เห็นว่ามีอยู่สามระดับคือ

- (1) รายได้ของสังคมแบ่งไปตามกลุ่มต่าง ๆ ของอุตสาหกรรม
- (2) จากนั้นแบ่งไปตามกลุ่มย่อยของอุตสาหกรรมนั้น และ
- (3) แบ่งไปตามปัจจัยการผลิตในกลุ่มย่อยนั้น

ในข้อแรกและข้อที่สอง การจัดสรรขึ้นอยู่กับราคาตลาดของสินค้านั้น ส่วนข้อที่สามเป็นการจัดสรรไปตามหน้าที่ซึ่งขึ้นอยู่กับผลผลิต แรงงานจะได้รับส่วนแบ่งตามส่วนที่เขาได้มีส่วนช่วยในการผลิต Clark ยังได้แสดงให้เห็นต่อไปถึงว่าแรงงานมีส่วนช่วยในการผลิตเท่าใด เขาได้สมมติให้ผู้จ้างงานมีแรงงานที่ทำอยู่จำนวนหนึ่ง ซึ่งทำงานที่มีความสำคัญแตกต่างกันไป แต่สามารถที่จะทดแทนกันได้จากนั้นเขาดังคำถามว่า

1. นายจ้างจะสูญเสียเท่าใด ถ้าคนงานคนหนึ่งลาออกจากงานไป
2. จะมีผลแตกต่างกันหรือไม่ถ้าคนงานที่ลาออกไปทำงานที่มีความสำคัญมากกับงานที่มีความสำคัญน้อย เนื่องจากงานนั้นใช้คนทดแทนกันได้ เมื่อคนงานคนหนึ่งออกไป นายจ้างจะนำคนงานที่ทำงานสำคัญรองลงไปมาแทน ดังนั้นเมื่อคนงานคนหนึ่งออกไปจะมีผลที่จะทำให้ผลผลิตลดลงเท่ากับผลผลิตของคนทำงานซึ่งมีความสำคัญต่ำที่สุด

ในกรณีที่คนงานทดแทนกันได้อย่างไม่สมบูรณ์ การทดแทนจะทำให้เกิดการสูญเสียมากกว่ามูลค่าของผลผลิตของคนงานที่นำมาแทน และความแตกต่างระหว่างการสูญเสียที่แท้จริงกับการสูญเสียจากการถอนคนงานมาแทน แสดงถึงความสำคัญของงานซึ่งทดแทนกันไม่ได้

ในกรณีที่คนงานทดแทนกันได้อย่างสมบูรณ์และคนงานมีประสิทธิภาพในการผลิตเท่ากัน ผลผลิตจะลดลงเท่ากันหมดไม่ว่าจะใช้คนงานคนใดทำงานแทน ในกรณีนี้ค่าจ้างของคนงานจะวัดได้โดยผลผลิตของคนงานที่ออกไปมากกว่าผลผลิตของคนงานที่เข้ามาแทน

Neo-Classicism

นักเศรษฐศาสตร์ที่ถือว่ามูลค่าเกิดจากตัวบุคคล เช่น สำนักออสเตเรีย ได้นำเอาความคิดทางเศรษฐศาสตร์ของพวกคลาสสิกมาสร้างขึ้นบนฐานของแนวความคิดเรื่องอรรถประโยชน์ Alfred Marshall ได้กล่าวเรื่องอรรถประโยชน์อย่างมีพื้นฐานมั่นคงขึ้นและในขณะเดียวกันก็พัฒนาทฤษฎีต่าง ๆ ให้เป็นที่ยอมรับมากขึ้น

Alfred Marshall (1842-1924) ความคิดทางเศรษฐศาสตร์ของ Marshall ซึ่งขึ้นอยู่กับการพิจารณาเรื่องมูลค่า ความคิดเรื่องมูลค่าของ Marshall นี้เขาเชื่อว่ามูลค่ากำหนดขึ้นจากอิทธิพลของอุปสงค์และอุปทาน อุปสงค์ของ Marshall แสดงถึงตารางของราคาต่อแต่ละปริมาณที่ผู้ซื้อต้องการซื้อ ผู้ซื้อแต่ละคนจะมีตารางนี้อยู่ ซึ่งแสดงถึงดุลยภาพระหว่างอรรถประโยชน์เพิ่มของสินค้าและอรรถประโยชน์เพิ่มของเงิน ในทำนองเดียวกันอุปทานก็แสดงถึงตารางของราคาต่อแต่ละปริมาณที่ผู้ขายต้องการจะขาย ตารางนี้แสดงถึงต้นทุนกับอรรถประโยชน์ของเงินของผู้ขาย มูลค่าจะกำหนดขึ้นจากดุลยภาพของตารางอุปทานและอุปสงค์นี้ ตารางนี้อาจแสดงเป็นเส้นอุปสงค์และอุปทานตัดกันที่จุดดุลยภาพ

Marshall ยังคำนึงถึงปัญหาเรื่องดุลยภาพเมื่อมีเวลาเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เขาแบ่งมูลค่าออกเป็นมูลค่าตลาด (Market value) กับ มูลค่าปกติ (Normal value) เหมือนอย่างนักเศรษฐศาสตร์กลุ่มคลาสสิกรุ่นก่อน ๆ เขา เห็นว่ามูลค่าตลาดเป็นจุดดุลยภาพที่ไม่แน่นอนซึ่งไม่ขึ้นอยู่กับต้นทุนการผลิตแต่ขึ้นอยู่กับอุปทานในปัจจุบันและสินค้าที่มีอยู่ ส่วนมูลค่าปกติเป็นดุลยภาพที่คงที่ถ้ามีเวลายาวนานเพียงพอที่จะให้พลังทางเศรษฐกิจทำงานของมันได้ เขากล่าวว่ามูลค่าของสิ่งของในระยะยาวแล้วจะเท่ากับต้นทุนการผลิต ในความหมายของคำว่าปกติ (normal) Marshall แสดงให้เห็นว่าอาจจะใช้ได้ 2 กรณีคือ ประการแรกหมายถึง sub-normal

ซึ่งการผลิตไม่สามารถปรับการผลิตได้และจะผลิตเท่าที่มีปัจจัยการผลิตอยู่ ในอีกกรณีหนึ่งเขาเรียกว่า True normal ซึ่งมีระยะเวลายาวและพลังทางเศรษฐกิจสามารถที่จะทำของมันได้ ปริมาณการผลิตปรับตัวได้เต็มที่ ใน True normal นี้มูลค่าจะเท่ากับต้นทุนการผลิต

การจัดสรรรายได้

ในความคิดของ Marshall สิ่งที่จะนำมาจัดสรรคือ “รายได้ประชาชาติ” ซึ่งแสดงถึงรายได้ของชาติในรอบปี รายได้ประชาชาตินี้จะแบ่งเป็นรายได้ของแรงงาน ดอกเบี้ยของทุน และส่วนเกินของผู้ผลิตหรือค่าเช่าของที่ดิน ค่าจ้าง Marshall เห็นว่า

1. เป็นค่าจ้างที่จ่ายให้กับคนงานเพียงพอที่จะให้เขามีชีวิตอยู่และมีครอบครัวต่อไปได้ ซึ่งแสดงถึงทฤษฎีมาตรฐานการครองชีพ
2. เขาเห็นว่าค่าจ้างเท่ากับผลผลิตสุทธิของแรงงานและ
3. อุปสงค์และอุปทานมีอิทธิพลในการกำหนดค่าจ้าง

ส่วนค่าเช่าของ Marshall นั้นเขารับความคิดของ Ricardo ในเรื่องดอกเบี้ยเขาเห็นว่ากำหนดขึ้นจากคุณภาพของอุปสงค์และอุปทาน อุปสงค์ของทุนได้จากผลตอบแทนที่จะได้รับในอนาคตจากการใช้มัน ส่วนอุปทานแสดงถึงความจริงที่ว่าคนส่วนมากต้องการความพึงพอใจในปัจจุบันมากกว่าที่จะได้รับในอนาคต ส่วนกำไร Marshall ปฏิเสธทฤษฎีการเสี่ยง เขาเห็นว่าผู้ประกอบการคือผู้เป็นเจ้าของทุนและกำไรคือ รายได้จากการบริหารงาน ดังนั้นเขาจึงเห็นว่ากำไรคือผลตอบแทนของทุนรวมทั้งเงินเดือน ของผู้ที่ทำหน้าที่บริหารงานด้วย

Velfredo Pareto (1848-1923)

แนวความคิดของ Pareto ในเรื่องมูลค่านั้นเขาเห็นว่ามูลค่าขึ้นอยู่กับอรรถประโยชน์ แต่ Pareto ให้แนวความคิดใหม่ในเรื่องอรรถประโยชน์ เขาไม่ได้มองอรรถประโยชน์ไปในรูปความนึกคิดของคนที่ทำให้เป็นมูลฐานของมูลค่า เขามองอรรถประโยชน์ไปในรูปของวัตถุที่แสดงออกเป็นดัชนีของความพึงพอใจ เขาเห็นว่าคำว่าอรรถประโยชน์นั้นมีความหมายโดยทั่ว ๆ ไปแคบกว่าความหมายทางเศรษฐศาสตร์ เช่น Morphine โดยทั่ว ๆ ไปจะเห็นว่าไม่มีประโยชน์และเป็นยาเสพติด แต่ในทางเศรษฐศาสตร์ถือว่ามันสามารถสนองความพึงพอใจได้ในการบรรเทาความเจ็บปวด หรืออื่น ๆ Pareto ได้นำเอาแนวความคิดของ Edgeworth

และ Fisher ในเรื่องเส้นแห่งความพอใจเท่ากัน (indifference curve) มาสร้างดัชนีความพึงพอใจขึ้น เส้นความพอใจเท่ากัน ที่สูงขึ้นแสดงถึงอรรถประโยชน์มากขึ้น ซึ่ง Pareto ได้ให้ดัชนีแสดงระดับของความพอใจไว้

ในเรื่องการจัดสรรรายได้ Pareto ไม่ได้สนับสนุนแนวความคิดเรื่องนี้ให้ก้าวหน้าไปนัก เพียงแต่เขาได้กล่าวถึงการจัดสรรรายได้ไม่เท่ากันในเวลาต่าง ๆ กัน หรือประเทศต่าง ๆ กันนั้นเนื่องจากลักษณะธรรมชาติที่มนุษย์มีความสามารถแตกต่างกัน